

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 40525**Nom:** Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literatura**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Innovació docent i iniciació a la investigació en educació lingüística i literatura	OPTATIVA

COORDINACIÓ

CHIREAC SILVIA MARIA

MARTIN EZPELETA ANTONIO LEON

RESUM

Els grans canvis que, a conseqüència del desenvolupament i del progrés, succeeixen en la societat tenen com correlat l'obligatòria adaptació del sistema educatiu a la demanda social. En aquest sentit, la investigació educativa ha de ser un pressupost necessari perquè el sistema pugui adaptar-se constantment a les necessitats de la població. Així mateix, la innovació en l'àmbit educatiu requereix, com pas previ, que les experiències es troben avalades per investigacions rigoroses i contrastades, atès que investigació i innovació són inherents al concepte mateix de l'educació i la transmissió de coneixements.

Es tracta, doncs, d'una matèria idònia per a enriquir les pràctiques docents de la llengua i la literatura a través de la investigació i la innovació. Per a això, brinda a l'estudiant contextos de reflexió sobre la innovació docent i li proporciona una formació bàsica en investigació en aquest camp. Així mateix, aporta coneixements sobre els aspectes didàctics de la intervenció pròpia (tant multicultural com plurilingüe), que ajuden a reflexionar sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge.

e els processos d'ensenyament-aprenentatge.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Els coneixements previs necessaris són els propis d'un titulat en àrees com la filologia, les ciències de la comunicació o les humanitats, amb atenció especial a la competència comunicativa, lingüística i literària, que qualsevol professor de l'àrea de llengua en Educació Secundària ha de posseir.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.

Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.

Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.

Concretar el currículum que es vaja a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat de l'alumnat.

Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.

Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.

Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.

Dominar estratègies i procediments d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat, així com de l'avaluació dels processos d'ensenyament.

Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdridida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. 1. Conceptes d'innovació i investigació en Educació lingüística i literària

1. Conceptes d'innovació docent

- Mètodes d'innovació docent per a l'ensenyança de la llengua i la literatura.
- Conceptes, models i tècniques d'investigació, innovació i avaluació.
- Metodologia i instruments d'avaluació, investigació i innovació en Didàctica de la llengua i la literatura (DLL).

2. Conceptes d'investigació educativa

- La relació entre la innovació i la investigació: la investigació- acció.
- La investigació en Didàctica de la llengua i la literatura: objecte, tipus i conceptes bàsics en investigació.
- Metodologia i tècniques d'investigació en l'ensenyança de la llengua i la literatura.

3. Conceptes bàsics del treball d'investigació

- La comunicació i el discurs acadèmic.
- Criteris generals per a la realització del treball d'investigació en DLL.
- Algunes consideracions per a l'elaboració del Treball de fi de màster (TFM) .

1. Propostes d'innovació docent Models i ferramentes d'innovació en educació lingüística i literària.

- Projectes d'innovació en educació lingüística i literària.

2. 2. Propostes d'innovació i investigació en educació lingüística i literària

1. Propostes d'innovació docent Models i ferramentes d'innovació en educació lingüística i literària.
  - Recursos d'innovació docent en l'ensenyança de la llengua i la literatura.
2. Propostes d'investigació educativa
  - Anàlisi de les principals línies d'investigació i del seu interès didàctic per a l'ensenyança de la llengua i la literatura.
  - Bibliografia especialitzada d'investigació en DLL.
  - Recursos per a la investigació en DLL.
3. Anàlisi i producció de propostes d'innovació i dissenys d'investigació
  - Les funcions del professor: observació i propostes d'innovació.
  - Anàlisi i disseny de programacions, unitats didàctiques, projectes de treball, seqüències didàctiques, integració de les TIC i altres materials per a l'especialitat relacionats amb la innovació

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	48,00
Total hores	48,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	6,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	96,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	102,00

METODOLOGIA DOCENT

Activitats presencials

- Classes teòric-pràctiques: classes presencials teòric-pràctiques en les quals es treballaran els continguts de les assignatures, es debateran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents com ara classes magistrals, seminaris, tallers, exposicions, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques, etc.
- Treball en grup: la realització de treballs de grup té com finalitat promoure l'aprenentatge cooperatiu i reforçar l'individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva, i es podrà fer davant el grup complet en l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.
- Tutories: les tutories individuals i col·lectives haurien de servir com mig per a coordinar als i a les estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

Activitats no presencials

- Estudi i treball autònom: estudi, realització de tasques i treballs individuals i altres de naturalesa cooperativa, orientats a la preparació de les classes teòric-pràctiques, els treballs individuals i en grup i les proves orals i escrites que es puguen realitzar per a l'avaluació de l'adquisició dels aprenentatges individuals. El model del docent com investigador en l'aula centra l'activitat de l'estudiant en la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació, activitats que només poden abordar-se des de l'autonomia.

que només poden abordar-se des de l'autonomia.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entès no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés de canvis intel·lectuals i personals de l'estudiant.

La realització dels treballs o proves (orals o escrites) serà en castellà en tots els casos.

Serà necessària el lliurament de totes les tasques o proves avaluables obligatòries per a superar l'assignatura.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà recollida mitjançant:

- Assistència i participació en un 80% de les sessions presencials (es recorda que la normativa del Màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa és obligatòria l'assistència a les activitats lectives d'aquesta assignatura). Els alumnes que no compleixin aquest 80% seran avaluats mitjançant un examen final corresponent a la segona convocatòria.

- Realització de treballs o proves individuals (orals o escrites) que suposaran entre el 40% i el 60% de la qualificació final. El percentatge restant de la qualificació final correspondrà a la realització de treballs o proves en grup (orals o escrites).

Qualsevol tipus de plagi en les tasques o proves suposarà el suspens de l'assignatura. L'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

5 del Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- AGUILAR, A. M. y PEÑA, B. (Coords., 2017). *Didáctica de la Lengua y la Literatura. Buenas prácticas docentes*. 2 vols. ACCI.
- ALLWRIGHT, D. y BAILEY, K. M. (1991). *Focus on the language classroom. An introduction to classroom research for language teachers*. Cambridge University Press.
- ALLWRIGHT, D. y HANKS, J. (2009). *The developing language learner: an introduction to exploratory practice*. Palgrave Macmillan.

- BISQUERRA, R. (Coord.). (2004). *Metodología de la investigación educativa*. La Muralla.
- BRONCKART, J.-P. (2004). *Actividad verbal, textos y discursos: por un interaccionismo socio-discursivo*. Fundación Infancia y Aprendizaje.
- CAMBRA, M. (2003). *Une approche ethnographique de la classe de langue*. Didier.
- CAMPS, A. y MILIAN, M. (Coords.). (2008). *Mirades i veus. Recerca sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües*. Graó.
- CAMPS, A., RÍOS, I. y CAMBRA, M. (Coords.). (2000). *Recerca i formació en didàctica de la llengua*. Graó.
- DE VICENTE-YAGÜE, M. I., y JIMÉNEZ, E. (Eds., 2019). *Investigación e innovación en educación literaria*. Síntesis.
- DERECK, E. y MERCER, N. (1999). *El conocimiento compartido: el desarrollo de la comprensión en el aula*. Paidós.
- DOLZ, J. y SCHNEUWLY, B. (2006). *Per un ensenyament de l'oral*. IIFV-PAM.
- GUZMÁN, F. y AVALOS, E. (2021). *Ensayos sobre investigación educativa*. Sandoval.
- IMBERNÓN, F. (Coord.). (2002). *La investigación educativa como herramienta de formación del profesorado*. Graó.
- LÓPEZ, A., ENCABO, E. y JEREZ, I. (Eds.). (2017). *Didáctica de la lengua y la literatura en ESO, innovación e investigación*. Síntesis.
- MADRID, D. y GONZÁLEZ, C. (2005). *Estrategias de innovación docente en didáctica de la lengua y la literatura*. Grupo Editorial Universitario.
- MARTÍN-EZPELETA, A. y ECHEGOYEN, Y. (Eds.). (2022). *El giro transdisciplinar. Integración de contenidos en torno a fenómenos y ámbitos*. Tirant Humanidades.
- MARTÍN-VEGAS, R.A. (2021). *Proyectos de investigación en el aula de lengua y literatura en Secundaria*. Síntesis.
- RODRÍGUEZ, C. (Ed.). (2008). *La lengua escrita y los proyectos de trabajo. Propuestas para el aula*. Perifèric Edicions / Universitat de València.
- RUIZ, U. (2010). *Lengua castellana y literatura. Investigación, innovación y buenas prácticas*. Graó.
- SAMPIERI, R. (2014). *Metodología de la investigación*. Mc Graw Hill Education.